

Årsredovisning 2020

med verksamhetsberättelse

Vår vision är att alla med njursjukdom ska kunna leva ett rikt och långt liv.

Innehåll

Förord	4
Verksamhetsberättelse	5
Ett ovanligt år	5
Intressepolitik	6
Barn- och föräldraverksamhet	10
Ungdomsverksamhet	10
Arbete, utbildning och socialt arbete	10
Information	10
Samverkan	11
Rehabilitering och rekreation	14
Forskning	14
Medlemsinflytande	15
Arbetsgrupper	15
Förvaltningsberättelse	16
Resultaträkning	19
Balansräkning	20
Tilläggsupplysningar	21
Noter	22
Underskrifter	27
Revisionsberättelse	28
Regionföreningarnas medlemsantal	31

Förord

”**Nya frågor har kontinuerligt dykt upp på grund av pandemin som dagligen engagerat oss.**”

År 2020 blev inte som vi hade planerat. Hela samhället var påverkat av pandemin som överraskade oss under början av mars. Förbundets verksamhet fick snabbt ställas om och planerade aktiviteter såsom Almedalsveckan, sommarlägret för Barn- och föräldragruppen samt gruppresan till Mallorca ställdes in.

Trots pandemins alla tragiska händelser och svåra omständigheter för många människor så har den även medfört en del positivt ur flera avseenden. Karantänvistelserna har skapat innovationer och vi har tvingats att ställa om och utnyttja den digitala tekniken. Det har ökat delaktigheten på ett helt annat sätt än tidigare. Förbundsstyrelsen har kunnat fullfölja sitt arbete utan inskränkning och till och med mötts oftare. Likaså har två ordförandemöten hållits som videokonferens och regionföreningarna har både hållit årsmöten och medlemsmöten digitalt med många deltagare. Förbundsstyrelsens ledamöter har genom att konferenser numera hålls digitalt haft möjlighet att representera Njurförbundet i större utsträckning än tidigare.

Nya frågor har kontinuerligt dykt upp på grund av pandemin som dagligen engagerat oss. Vi har också nått framgångar om bland annat införandet av smitt-

skyddspeng och att njurpatienter ska prioriteras i vaccinationskön.

Det är glädjande att intäkterna till Njurfonden ökar och att fem miljoner kronor kunde utdelas i december till 27 projekt vid olika forskningscentra i landet. Njurfonden fyller en mycket viktig funktion för Sveriges njurforskning.

På grund av verksamhetens omställning 2020 till följd av pandemin har det inneburit flera kostnadsbesparingar. Influtna testamenterade gåvor innebär att Njurförbundet har ett tryggt eget kapital som för framtiden kan investeras i aktiviteter som gagnar förbundet mål och syften.

Jag tacka alla som bidragit till Njurförbundets verksamhet under 2020 och särskilt rikta ett stort tack till våra fem medarbetare vid förbundskansliet för mycket fina arbetsinsatser.

Stockholm i april 2021

HÅKAN HEDMAN
förbundsordförande
Njurförbundet

Verksamhetsberättelse 2020

DET HÄR ÄR NJURFÖRBUNDET

Njurförbundet är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation för personer med kronisk njursjukdom, levande njurdonatorer och deras närstående. Tillsammans med de 15 regionföreningarna täcker organisationen in hela landet med frågeställningar på både nationell och regional nivå. Genom att sprida kunskap, bilda opinion, påverka beslutsfattare och stötta enskilda verkar vi tillsammans för alla personer som är i behov av njurvård.

Vårt arbete utgår ifrån Njurförbundets stadgar, idéprogram och våra Riktlinjer för god njursjukvård. Idéprogrammet är antaget av Njurförbundets förbundsstämma och beskriver våra mål på sex områden: njurvården, organ donation, barn och ungdomar, arbete/utbildning och social trygghet, information samt forskning.

Utifrån vår gemensamma erfarenhet och kunskap om hur det är att leva med njursjukdom, påverkar vi beslutsfattare genom att på olika sätt delta i samhällsdebatten. Vi lyfter fram behov och brister, och visar på lösningar som både kan ge njursjuka ett bättre liv och är bra för samhället.

Njurförbundets ändamål är: (§3 i Njurförbundets stadgar)

att sammansluta alla regionföreningar som uppfyller förbundets ändamål och stadgar och tillsammans med dessa verka för personer som är i behov av njurvård.

att genom opinionsbildning och påverkansarbete tillvarata njursjukas, levande donatorers och närståendes intressen avseende tillgänglighet, vård, social trygghet, möjlighet till arbete, studier, rehabilitering och rekreation.

att företräda medlemmarnas intressen gentemot myndigheter och institutioner.

att verka för medlemmarnas intressen i samverkan med andra organisationer.

att stödja forskning som utvecklar njurvården och förbättrar livssituationen för njursjuka.

Ett ovanligt år

I början av året kom de första nyheterna om ett nytt coronavirus som personer i Kina smittats av. Det tog inte lång tid innan viruset började sprida sig i världen och ganska snart kom rapporter om att det kunde påverka njurfunktionen hos de som smittats och insjuknat i den nya sjukdomen covid-19. Allteftersom data samlades in stod det också klart att njursjuka och organtransplanterade vid covid-19 fick allvarigare symtom och avled i högre grad än genomsnittet.

Njurförbundet fick, som organisationer i hela världen, ställa in verksamhet, ställa om och rikta fokus på att få mer kunskap om hur våra medlemmar kunde drabbas av pandemin, och vilka insatser som behövde göras för att lindra konsekvenserna.

Det första som ställdes in var aktiviteter under Världsnjurdagen (World Kidney Day), ett tillfälle då Njurförbundets regionföreningar normalt syns för allmänheten och media, ofta i samarbete med sjukvården.

Förbundet följde rapporteringen och tog stegvis beslut om att ställa in verksamhet, såsom medverkan under Almedalsveckan, sommarens planerade familjeläger och ungdomsträff.

Året innebar en omställning till digitala möten och utökad digitalisering av administrationen, för att minska resor och fysiska träffar enligt myndigheternas rekommendationer. Årets första sammanträde med förbundsstyrelsen hölls på förbundskansliet i Stockholm i februari. Resten av styrelsemötena, liksom ordförandemöten, hölls digitalt.

Sammanfattningsvis blev det ett år då Njurförbundet visade på enorm flexibilitet och möjlighet att rikta insatserna dit behoven hos våra medlemmar är som störst, samtidigt som hela organisationen tog jättekiv mot ökad kunskap i digital kommunikation och verksamhet.

Intressepolitik

Njurförbundets viktigaste uppgift är att bedriva intressepolitisk verksamhet och bevaka de samhällsområden som berör förbundets medlemmar. Genom skrivelser, möten med beslutsfattare och deltagande i olika råd och konstellationer kan förbundet verka intressepolitiskt. Debattartiklar, pressmeddelanden och sociala medier används för att nå ut med förbundets frågor i den offentliga opinionen.

Året 2020 kom mycket av det intressepolitiska arbetet att handla om insatser till följd av pandemin. Hit hörde frågor om ekonomisk ersättning till riskgrupper som behövde stanna hemma från arbetet, smittsäkra sjukresor till dialys, samt prioritering av riskgrupper inför den kommande vaccineringen mot covid-19.

Pressmeddelanden 2020

12 mars – Världsnjurdagen – Coronaviruset oroar njursjuka

5 augusti – Frihet för njursjuka ett geografiskt lotteri – stora regionala skillnader i Njurvårdsrapport 2020

Debattartiklar 2020

17 mars – Njurtransplanterade bör få stanna hemma med ersättning, Dagens Nyheter

23 april – Multisjuka får inte prioriteras bort, Dagens medicin

13 augusti – Njurpatienters vård beror på var man bor, Svenska Dagbladet

7 september – Satsa på forskning inom njurmedicin, Göteborgsposten

Skrivelser 2020

16 augusti – Fråga om proposition avseende SOU 2019:26 ("Organbevarande behandling för donation"), till Socialdepartementet

8 april – Ersättning för inkomstbortfall vid hemkarentän, till Socialdepartementet

10 december – Prioritering av riskgrupper vid kommande vaccinering mot covid-19, till Folkhälsomyndigheten

Njurvården

Personcentrerad vård

En grundtanke i Njurförbundets idéprogram är att verksamheten inom njurvården ska utgå från ett personcentrerat synsätt. Detta innebär bland annat att patienten ska kunna vara delaktig och ha ett avgörande inflytande i valet av behandlingsform och för att kunna sköta sin egen vård.

Njurförbundets ordförande Håkan Hedman ingår i styrgruppen för Centrum för personcentrerad vård vid Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs Universitet, GPCC. Håkan Hedman är även ordförande i GPCC:s Personråd som består av brukarföreträdare och som fungerar som en referensgrupp till styrgruppen.

Håkan Hedman ingår sedan 2018 även i styrgruppen för PCP4 ett projekt som initierats av GPCC med partners från högskolor, regioner, industrin och patientorganisationer, inklusive Funktionsrätt Sverige. Syftet är att utforma framtidens sjukvård uppbyggd på ett personcentrerat arbetssätt.

Inom ramen för PCP4 har Njurförbundet initierat ett projekt som syftar till att få fler patienter att välja självdialys. Projektets genomförs i samverkan med Svensk Njurmedicinsk Förening (SNF) och Svensk Njurmedicinsk Sjuksköterskeförening (SNSF).

Likvärdig njurvård i hela landet

I augusti släppte Njurförbundet en rapport, "Njurvårdsrapport 2020, Regionala skillnader och njursjukas rätt till mesta möjliga frihet". Här presenteras data ur Svenskt Njurregister, SNR, på ett lättillgängligt sätt, som åskådliggör obefogade regionala skillnader i svensk njurvård. Särskilt fokus sattes på egenvård vid dialys. Läs mer under Dialys.

I samverkan med SKR och Nationella programområdet njur- och urinvägssjukdomar har Njurförbundet medverkat till ett nationellt vårdprogram för kronisk njursjukdom hos vuxna. Ordförande Håkan Hedman har ingått i projektgruppen med vice ordförande Björn Nilsson som ersättare.

Vårdprogrammet ska fungera som en nationell riktlinje för omhändertagande. Dokumentet väntas publiceras under 2021 och målen är att upptäcka njursjukdom i ett tidigt stadium, att göra skillnad för patienterna med förberedande och förebyggande arbete i primärvården samt att patienterna ska få en

Njurförbundets ordförande Håkan Hedman efterlyste i en debattartikel i Göteborgsposten den 7 september en ny professor i njurmedicin. Många pensionsavgångar står för dörren och bristen på njurspecialister är stor.

god och jämlik vård med rätt behandling vid varje vårdnivå.

Njursvikt

I mars arrangeras Världsnjurdagen, World Kidney Day, ett globalt initiativ för att uppmärksamma omvärlden på njurarnas funktioner och att kronisk njursjukdom är vanligt och allvarligt men går att behandla om upptäckten sker i tid.

Njurförbundet gick på Världsnjurdagen 2020 ut med ett pressmeddelande som tog upp att kronisk njursjukdom ökar och nu står som orsak till var 20:e dödsfall i världen. Att andelen personer i världen som dör av kronisk njursjukdom väntas öka visar en global studie som publicerades i tidskriften The Lancet. Det var den 17:e dödligaste sjukdomen 1990, men hade 2017 klättrat upp till 12:e plats. Det nya coronaviruset aktualiserar omvärldens bristande kunskap om njursjukdom, vilket betonades i pressmeddelandet.

För att uppmärksamma bristen på njurmedicinska specialister i Sverige (en situation som kan komma att förvärras med kommande pensionsavgångar), efterlyste Njurförbundets ordförande en ny professor i njurmedicin i Göteborg, i en debattartikel i Göteborgsposten den 7 september. Sahlgrenska

universitetssjukhuset är ett av tre universitetssjukhus som saknar professor i njurmedicin.

Dialys

I Sverige behandlas drygt 4 000 personer med dialys. Av dessa har cirka 3 200 bloddialys, varav drygt 130 sköter behandlingen självständigt i sin bostad. Cirka 900 har peritonealdialys (PD) som är en mobil och självständig dialysbehandling. Av dialyspopulationen beräknas cirka en av fem ha medicinska förutsättningar att klara en njurtransplantation. Övriga är hänvisade till kronisk dialysbehandling livet ut.

De cirka 3 000 personer som får bloddialys på sjukhus behöver ta sig till behandlingen 2–4 gånger i veckan. Risken för att smittas av det nya coronaviruset, både på dialysavdelningen och under transporter till och från sjukhuset, väckte stor oro bland medlemmarna. Efter påtryckningar införde merparten av Sveriges regioner enskilda sjukresor för dialyspatienter.

Trots att dialysen utvecklats medicinskt och tekniskt råder stora problem för många som har dialys. Ett återkommande bekymmer är den begränsade möjligheten till gästdialys vilken innebär att många, framför allt under sommarmånaderna, hindras att resa inom Sverige.

För att underlätta för personer som ska resa med gästdialys påbörjade Njurförbundet under 2019 arbetet med att ta fram ett dokument med råd till personer som ska resa med gästdialys. Arbetet har fortsatt under verksamhetsåret.

Henrik Eriksson, styrelseledamot och själv dialyserande, driver forumet ”Dialys – ett sätt att leva” på Facebook och Youtube, för att öka kunskapen om att leva med dialys med syfte att visa man kan ha god livskvalitet med dialysbehandling. I slutet av 2020 hade Facebook-gruppen cirka 300 medlemmar.

Egenvård vid dialys

Sedan flera år har Njurförbundet drivit frågan om egenvård och patientinvolvering vid dialys, i syfte att undanröja hinder för fler personer att sköta sin dialys självständigt. I ett projekt utarbetades ett nationellt vårdprogram i samarbete med Svensk Njurmedicinsk förening, SNF, och Svensk Njurmedicinsk sjuksköterskeförening, SNSF har ett nationellt vårdprogram utarbetats och publicerades på webben www.dialys.nu.

Frågan accentuerades särskilt i den rapport som Njurförbundet släppte i augusti 2020, ”Njurvårdsrapport 2020, Regionala skillnader och njursjukas rätt till mesta möjliga frihet”. Data ur Svenskt Njurregister, SNR, blottade stora regionala skillnader i hur stor andel av dialyspatienterna som ges möjlighet att sköta sin dialys själva.

Njurförbundet offentliggjorde rapporten i samband med en digital pressträff, och ett pressmeddelande plockades upp av nyhetsredaktioner, såväl radio som dagspress, runt om i landet. Svenska Dagbladet publicerade debattartikeln ”Njurpatienters vård beror på var man bor”.

Läkemedel

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV, och Institutionen för vård och omsorg, IVO, bjuder regelbundet in patientorganisationer till dialogforum, för att diskutera aktuella frågor som spänner över myndigheternas uppdrag. Vice ordförande Björn Nilsson är utsedd att representera Njurförbundet vid dialogmöten, vilka skett 24 januari, 25 juni och 6 november (TLV) samt 12 november (IVO).

Njurförbundet erhöll 2020 en plats i Läkemedelsverkets patient- och konsumentråd, som tillsattes av sty-

relseledamot Mojgan Kashi. I rådet samverkar Läkemedelsverket med patienter för att få ökad kunskap om patienters erfarenheter i relation till användning av läkemedel och medicintekniska produkter. Mojgan Kashi representerar också Funktionsrätt Sverige i E-hälsomyndighetens referensgrupp för patient.

Organdonation

Coronapandemin medförde att många operationer fick skjutas upp 2020, även organtransplantationer. Till exempel ställdes transplantationer med njure från levande donator in under våren. Antalet njurtransplantationer som utfördes var totalt 429, jämfört med 476 året före. Något som hade en positiv inverkan på antalet var att Sverige sedan 2018 har infört njurdonationer efter cirkulationsstillestånd, DCD, vilka 2020 blev 22 stycken. Den 10 mars deltog ordförande Håkan Hedman och vice ordförande Björn Nilsson i ett seminarium då projektet för att införa DCD i Sverige slutredovisades.

Lagar och regler hindrar alltjämt sjukvården från att ta tillvara organ, trots att 80 procent av befolkningen är positivt inställda till donation, varför frågan är fortsatt prioriterad i Njurförbundets arbete. Samverkansgruppen Livet som Gåva bildades 1997 tillsammans med andra patientorganisationer och den medicinska professionen, och arbetar för att fler ska göra sin vilja känd och för att undanröja hinder för organdonation.

Den första statliga utredningen om donations- och transplantationsfrågor tillsattes 2013 som ett resultat av Njurförbundets och Livet som Gåvas opinionsarbete. Utredningen lade fram sitt betänkande 2015 och Njurförbundet ställde sig i remissväret bakom förslagen. En proposition dröjde, och 2018 kom beskedet att förslagen i utredningen var förenade med svårigheter i relation till grundlagen som regeringen menade behöver utredas vidare varpå en ny utredning tillsattes.

I juni 2019 presenterade utredningen betänkandet ”Organbevarande behandling för donation”. Utredningen var på remiss under hösten 2019 och Njurförbundet ställde sig i sitt yttrande positivt till i stort sett alla förslagen.

I november 2020 lämnade regeringen en proposition med lagändringar som föreslogs träda i kraft den 1 juli 2021.

Anders Cronemark var en av alla medlemmar som drabbades av corona under året vilket han berättade om i Njurfunk. Anders föddes med den ärftliga sjukdomen cyst-njurar och är transplanterad. På bilden syns även dottern Elsa.

Foto: Lisa Wikstrand

Barn- och föräldraverksamhet

Njurförbundets barn- och föräldragrupp tvingades att ställa in all planerad verksamhet för barn och familjer på grund av coronapandemin, som det årliga sommarlägret på Tanum Strand i Bohuslän som vanligen erbjuder runt 20 familjer med njursjuka barn rekreation, erfarenhetsutbyte och nya kunskaper i form av föreläsningar och seminarier.

Barn- och föräldragruppen framför sitt varma tack till alla stiftelser och fonder som generöst beviljat medel till verksamheten 2020 och med stor förståelse låter pengarna kvarstå för utnyttjande kommande år i stället.

En ny broschyr, ”Barn med njursjukdom”, har tryckts och distribuerats till barnkliniker på beställning.

Vice ordförande Tina Pajunen är Njurförbundets representant i Barnnjurregistret med Barn- och föräldragruppens sammankallande Kristina Andersson Holgersson som ersättare.

Ungdomsverksamhet

Njurförbundets ungdomsgrupp, för medlemmar mellan 18 och 30 år, kunde på grund av pandemin inte genomföra sina träffar som vanligt. Den 17-18 oktober träffades ungdomsgruppens arbetsgrupp för planering av framtida verksamhet. Vid träffen hade gruppen ett digitalt möte med Magnus Lindberg, sjuksköterska vid Högskolan i Gävle, inför en studie om njursjukdomens påverkan på skola och arbetsliv för barn och unga, riktad till åldrarna 12-30 år.

Under året slutfördes en förstudie om att vara ung vuxen med njursjukdom och en projektansökan till Arvsfonden för att utveckla ungdomsverksamheten i Njurförbundet.

Arbete, utbildning och socialt arbete

Njursjuka ska kunna leva ett bra liv

Njurförbundet arbetar för att det ska finnas ett skyddsnet som garanterar att den som på grund av

sjukdom inte kan förvärvsarbeta ska kunna leva ett fullgott liv. När coronapandemin var ett faktum var de allmänna rekommendationerna att arbeta hemifrån. Då detta inte är möjligt för alla yrkeskategorier gällde det att säkerställa att personer som löpte särskilt hög risk att bli svårt sjuka vid smitta, fick rätt att vara hemma från arbetet med ekonomisk ersättning.

Njurförbundet lade i mars fram ett förslag om smittskyddspeng i en debattartikel i Dagens Nyheter tillsammans med sex professorer i njurmedicin. I april begärde Njurförbundet i en skrivelse till Socialminister Lena Hallengren att regeringen skyndsamt skulle fatta beslut i ärendet. Efter månader av utredning blev det möjligt för riskgrupper från den 1 juli att vara hemma från arbetet med ersättning från Försäkringskassan.

Information

Njurfunk

Njurförbundets uppskattade medlemstidning Njurfunk kommer med fyra nummer per år i en upplaga på 4 800 exemplar. Tidningen bevakar omvärlden från medlemmarnas perspektiv och publicerar forskningsnyheter, intervjuer, fakta, nytt från regionförningarna, artiklar om medicin, dialys med mera. Tidningen distribueras även till medicinjournalister, till vårdkliniker och mottagningar.

En redaktionskommitté och medicinskt sakkunniga inom transplantation och njurmedicin knutna till redaktionen har bidragit med uppslag och fakta. Tidningen publiceras även på webben.

Nyhetsbrev

Njurförbundets interna e-nyhetsbrev som distribueras till förtroendevalda i förbundet och regionförningarna utkom fem gånger under 2020. I nyhetsbrevet Nytt från Njurförbundet ges information om aktuella frågor inom förbundet, med länkar till mer läsning på hemsidan.

Informationsmaterial

Förbundets broschyrer med information om njursvikt, om Njurförbundet, och om att leva med njursjukdom är ett sätt att sprida kunskap och att nå personer som nyligen blivit sjuka. Broschyerna ”Njursvikt – ett lurigt tillstånd”, ”Samlevnad och

sexualitet vid njursjukdom” och ”Att leva med cyst-njurar” är uppskattade och har beställts av njurmottagningar runt om i landet.

Nya broschyrer 2020 är ”Barn med njursjukdom” och ”Ungdomsgruppen, Unga vuxna i Njurförbundet”. Faktablad och informationskort beställs och distribueras av regionföreningarna, framför allt i samband med Världsnjurdagen och Donationsveckan. Alla skrifter finns för nedladdning som pdf på Njurförbundets hemsida.

Hemsida

Hemsidan är förbundets viktigaste informationskanal, med nyheter och information om Njurförbundet med regionföreningar, och njursjukdomar och vård. Under 2020 var hemsidan en viktig källa för alla som sökte uppdaterad, vederhäftig information gällande det nya coronaviruset och njursjukdom. I samarbete med Svensk Njurmedicinsk Förening, SNF, och MOD, Mer Organdonation, publicerades en översättning av de råd och rekommendationer som den samlade njurmedicinska professionen i Europa (ERA-EDTA) tagit fram.

Njurdagboken

Njurdagboken är en separat hemsida med kunskap och råd för njursjuka och närstående. Syftet är att underlätta egenvård och uppmuntra till delaktighet i vården, bidra med kunskaper som kan underlätta att leva med kronisk njursvikt och bidra till att känna sig mer informerad, kapabel, trygg och motiverad. Njurdagboken är framtagen i samarbete med Karolinska Universitetssjukhuset och Universitetssjukhuset i Linköping. Innehållet produceras av sjukvårdspersonal och Njurförbundet är ansvarig utgivare.

Sociala medier

Under året har Njurförbundet fortsatt att nå ut till fler människor genom kommunikation i sociala medier. Den främsta kanalen är Facebook, där förbundet har en publik sida med nyheter och information från förbundet varje vecka. Antalet följare var 2 900 vid slutet av 2020. Följarna kunde snabbt få nyheter angående exempelvis ersättning till riskgrupper för covid-19.

Njurförbundet administrerar också en sluten diskussionsgrupp på Facebook som fortsätter att växa med nya medlemmar varje vecka. Gruppen hade i slutet av året 2 100 medlemmar, som diskuterade många olika ämnen som berör kroniskt njursjuka.

Njurförbundet använder även Instagram i viss utsträckning för att nå nya målgrupper och Twitter för att dela samhällsnyheter och bilda opinion. Njurförbundets ordförande Håkan Hedman använder också Twitter i eget namn och når med sina inlägg såväl politiker som opinionsbildare inom vårdsektorn.

Webbshop

I Njurförbundets webbshop säljs silversmycken och njurar av glas till förmån för Njurförbundet och njurforskning. Produkterna, som är formgivna av Pamela Lindgren, är omtalade och uppskattas av många som har genomgått en transplantation eller som har donerat en njure. Webbshopen utökades 2020 med ett nytt sortiment med profilprodukter.

Samverkan

Livet som Gåva - samverkan för donation av organ och vävnader

Tillsammans med berörda intresseorganisationer och företrädare för den medicinska professionen ingår förbundet i samverkansgruppen Livet som Gåva - samverkan för donation av organ och vävnader. Njurförbundets ordförande Håkan Hedman är ordförande i Livet som Gåva och Björn Nilsson, vice ordförande ingår i Livet som Gåvas styrelse. Njurförbundet är medlemsföretagare och administrativt ansvarig. Livet som Gåva har haft tre styrelsemöten och ett årsmöte 2020.

Livet som Gåvas hedersutmärkelse 2020 tilldelades intensivvårdsläkaren Andreas Hvarfner, Karolinska Universitetssjukhuset i Solna, med följande motivering:

I "Njurvårdsrapport 2020 – regionala skillnader och njursjukas rätt till mesta möjliga frihet" lyfte Njurförbundet frågan om självdialys.

”Andreas Hvarfner bidrar genom sin djupa kompetens, trygga person och etiska förhållningssätt till att skapa ett klimat där donation kommit att bli en självklar och prioriterad del av vården. Trots en synnerligen hög belastning under den pågående pandemin vid Karolinskas intensivvårdsavdelningar har Andreas Hvarfner och hans team klarat av att fullt ut upprätthålla ansvaret för organdonationer vilket bidragit till att många patienter med livshotande sjukdomar kunnat få nya organ transplanterade.”

Socialstyrelsens Nationella Donationscentrum

Det tidigare Donationsrådet upphörde 2018 och ersattes med Socialstyrelsens Nationella Donationscentrum, där Håkan Hedman är Njurförbundets representant och Björn Nilsson suppleant.

Svenskt Njurregister

Under 2020 har Håkan Hedman ingått som ledamot i styrgruppen för Svenskt Njurregister, SNR. Njurförbundet har en fast plats i styrgruppen. Utöver förbundet är även Svensk Njurmedicinsk Sjuksköterskeförening representerade i SNR:s styrgrupp.

I samverkan med SNR publicerade Njurförbundet ”Njurvårdsrapport 2020”, en populärversion av SNR:s årsrapport med lättillgängliga data över svensk njurvård.

Centrum för personcentrerad vård (GPCC)

Håkan Hedman har sedan 2012 ingått i ledningsgruppen för Centrum för personcentrerad vård vid Sahlgrenska Akademien vid Göteborgs universitet. Inom hälso- och sjukvården, bland sjukvårdspersonal, pågår sedan flera år ett förändringsarbete mot ett ökat personcentrerat arbetssätt där patienten ses som en partner, något som ligger helt i linje med Njurförbundets uppfattning.

I samband med GPCC:s tioårsjubileum 2020 anordnades en konferens den 6–7 februari på temat ”Tillsammans för en bättre hälso- och sjukvård”. Styrelseledamöterna Ronny Ljung och Rose-Marie Arnviken Litbo representerade Njurförbundet, och ordförande Håkan Hedman deltog som representant för GPCC:s styrgrupp.

Rådet för forskningsetik

Håkan Hedman ingår sedan 2018 som ledamot i Rådet för forskningsetik vid Sahlgrenska Akademien.

Samverkan inom Europa

European Kidney Patients Federation, EKPF, är njursjukas europeiska samarbetsorgan. Under 2019 stöptes

EKPF om med nya stadgar och ny handlingsplan och fler anslutna medlemsländer. Njurförbundets ordförande Håkan Hedman ingår som ledamot i styrelsen. Njurförbundet var med och bildade organisationen 1981 (CEAPIR), och är fortsatt medlem.

Njursjukas Nordiska Samarbetsorgan

Njursjukas Nordiska Samarbetsorgan, NNS, är ett samarbetsorgan för njursjukas organisationer i Sverige, Danmark, Norge, Finland och Island sedan 1981. Syftet med NNS är att utbyta erfarenheter länderna emellan. 2020 skulle norska Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte, LNT, vara värd för den nordiska konferensen. Med anledning av coronapandemin blev konferensen uppskjuten.

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en paraplyorganisation där Njurförbundet ingår som ett av 44 medlemsförbund. Under verksamhetsåret har Njurförbundet deltagit på konferenser, möten och i olika nätverksgrupper, som skett digitalt.

Njurförbundets ordinarie representant i Funktionsrätt Sveriges ordförandegrupp är Håkan Hedman och ersättare har varit Björn Nilsson.

Håkan Hedman ingår i Funktionsrätt Sveriges valberedning.

Tina Pajunen har under året representerat Funktionsrätt Sverige som ordinarie ledamot i Nämnden för funktionshindersfrågor vid Socialstyrelsen.

Mojgan Kashi har under året representerat Funktionsrätt Sverige i E-hälsomyndighetens referensgrupp för patient.

Mojgan Kashi ingår i även nätverket för Arbete och tryggad försörjning.

Henrik Eriksson och Ronny Ljung ingår i nätverket för AI, artificiell intelligens.

Kristina Andersson Holgersson ingår i nätverket Barn, familj och fungerande utbildning.

Svensk Njurmedicinsk Förening och Svensk Njurmedicinsk Sjuksköterskeförening

Njurförbundet är medlem i svensk Njurmedicinsk Förening, SNF. Tillsammans med SNF och SNSF har

Njurförbundet under 2016–2019 drivit ett projekt om egenvård och patientinvolvering vid dialys. Projektet har lett fram till ett nationellt vårdprogram för egenvård vid dialys.

Samverkan med ABF

Förbundet är medlem i studieförbundet Arbetarnas Bildningsförbund. Genom medlemskapet kan förbundet få studieverksamhet helt eller delvis finansierad samt få bidrag till olika projekt som ligger inom ramen för ABF:s syften.

Nya samverkansinitiativ

Patientriksdagen är ett nytt initiativ sedan 2019 till samverkan mellan patientgrupper, initierat av Riksförbundet HjärtLung, Neuro, Astma- och allergiförbundet och Blodcancerförbundet. Patientriksdagen ska vara till ett nytt forum där patientrepresentanter ska utbyta erfarenheter och gemensamt arbeta för att förbättra villkoren för patienter. Vice ordförande Björn Nilsson deltog 2020 den 6, 7 och 13 oktober. Ett annat initiativ, Fokus patient, ska vara en mötesplats för patientorganisationer, politiker, tjänstemän och företag. Björn Nilsson deltog i webinarium den 21 augusti.

Samverkan med företag

Njurförbundet har ett gott samarbete med företagen som är verksamma inom läkemedel och medicinteknik. Det kan handla om kunskapsutbyte och kontaktskapande såväl som ekonomiskt stöd. Samarbete med företag följer alltid Njurförbundets sponsringspolicy som innebär att förbundets integritet och oberoende säkerställs. I ett nystartat samarbete 2020 med Astrazeneca ska en vetenskaplig studie genomföras i målgruppen med kronisk njursjukdom som ännu inte startat i dialys eller genomgått en njurtransplantation. Syftet är att få ökad kunskap om hur personer upplever det att leva med kronisk njursjukdom.

Patientforum

Håkan Hedman har under 2020 tillsammans med två andra patientföreträdare deltagit i arbetet med att utveckla samarbetsformer mellan ledningsgruppen vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset och patientföreträdare. Det har lett fram till att Patientforum bildats under 2021 bestående av 7 ledamöter som rekryterats genom ett ansökningsförfarande. Håkan Hedman ingår i Patientforum och samverkansmodellen kan komma utvecklas även vid andra sjukhus i landet.

Rehabilitering och rekreation

Att tillvarata njursjukas, donatorers och närståendes intressen avseende rehabilitering och rekreation är en viktig fråga för Njurförbundet. Våra förtroendevalda ger mycket råd och vägledning åt såväl enskilda medlemmar som till företrädare för sjukvården. Uppskattningsvis 4–5 gånger i veckan får vi samtal och mejl med frågor som vi svarar på.

Den årliga utlandsresan som Njurförbundet brukar arrangera primärt för medlemmar som behöver dialys ställdes in på grund av pandemin.

Njurförbundet förvaltar Amelie Ersmarkers minnesfond där enskilda medlemmar, barn och ungdomar under 18 år, kan söka stöd för aktiviteter. Verksamhetsåret 2020 delades det inte ut några pengar ur fonden, då aktiviteter som söktes bidrag för blivit inställda på grund av pandemin.

Därtill förfogar Njurförbundet över medel som inkommit till Erik Herlands minne att använda för riktade bidrag för barn- och ungdomsverksamhet.

Forskning

Forskning är ett område som många av våra medlemmar vill prioritera och förbundet har bedrivit insamling till njurforskning sedan 1980. 2014 instiftades Insamlingsstiftelsen Njurfonden, en nationell forskningsstiftelse för njurforskning där Svensk Njurmedicinsk Förening, Svensk Transplantationsförening och Svensk Njurmedicinsk Sjuksköterskeförening tillsammans med Njurförbundet är huvudmän. Njurförbundets ordförande Håkan Hedman är ordförande i Njurfonden och Njurförbundets kansli sköter fondens administration. Njurförbundet representerades i styrelsen under 2020 även av Lars Åke Pellborn och kassör Björn Nilsson samt Tina Pajunen som invaldes under hösten. Njurfonden har haft fem styrelsemöten under året.

2020 fördelade fonden 5 000 000 kronor till 27 forskningsprojekt.

Njurförbundets Stipendiefond till Professor Nils Alwalls Minne lämnar bidrag till projekt som syftar

Njurförbundets lyfter fram behov och brister, och visar på lösningar som både kan ge njursjuka ett bättre liv och är bra för samhället.

till att förbättra de njursjukas situation. Utdelningen ur fonden ges i form av rese- och studiestipendier samt som projektbidrag. Under 2020 utdelades 7 500 kronor till överläkare Martin Lindgren, Region Skåne, till ett projekt i preventiv nefrologi som ska drivas tillsammans med primärvården i Helsingborg, i syfte att minska progresstakten hos patienter.

Medlemsinflytande

Under verksamhetsåret sjönk medlemsantalet med 227 medlemmar, från 4 341 medlemmar 2019 till 4 114 medlemmar den 31 december 2020.

Alla medlemmar har möjlighet att påverka förbundets inriktning och verksamhet genom sin regionförening eller genom att motionera till förbundsstämman vartannat år, Njurförbundets högsta beslutande organ.

Mellan förbundsstämmorna ska hållas minst två ordförandemöten, ett rådgivande organ där diskussionerna ska vara vägledande för förbundsstyrelsens arbete. Under 2020 hölls ordförandemöten digitalt på vår och höst.

Arbetsgrupper

Revidering av Riktlinjer för god Njursjukvård

Tina Pajunen, Ronny Ljung, Håkan Hedman och Ulla Evensson

Organdonation

Håkan Hedman, Carina Viberg, Björn Nilsson

Stöd till Anhöriga

Tina Pajunen, Ulla Evensson, Rose-Marie Arnviken Litbo

Amelie Ersmarkers minnesfond

Tina Pajunen, Maud Qvarnström, Göran Ersmarker och Sverker Hansson

Alwallsfonden

Tina Pajunen, Ronny Ljung, Mojgan Kashi och Monica Rådström

Barn- och föräldragruppen

Kristina Andersson Holgersson, sammankallande, Annica Schröder och Fredrik Carlsson

Ungdomsgruppen

Rebecca Cross, Erik Zetterman, Oscar Norling, Linnéa Ahlstedt

Almedalen

Håkan Hedman, Tina Pajunen, Ronny Ljung, Björn Nilsson, Sara Norman

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Njurförbundet får härmed avge årsredovisning samt redovisning av förvaltningen av förbundets verksamhet för år 2020. Årsredovisningen är upprättad enligt ÅRL samt BFNAR 2012:1 (K3) samt upprättad i SEK.

Allmänt om verksamheten

Njurförbundet är en ideell förening som är partipolitiskt och religiöst obunden. Njurförbundet verkar som intresseorganisation för personer med kronisk njursjukdom, levande njurdonatorer och deras närstående. Njurförbundet har under år 2020 haft sitt säte i Stockholm.

Genom opinionsbildning och påverkansarbete vill förbundet tillvarata njursjukas, levande njurdonatorers och närståendes intressen avseende tillgänglighet, vård, social trygghet samt möjlighet till arbete, utbildning, rehabilitering och rekreation. Förbundet ska företräda medlemmarnas intressen gentemot myndigheter och institutioner, verka för medlemmarnas intressen i samverkan med andra organisationer samt stödja forskning som utvecklar njurvården och förbättrar livssituationen för dem med njursjukdom.

Njurförbundets Alwallsfond lämnar bidrag till projekt som syftar till att förbättra de njursjukas situation.

Utdelningen ur fonden ges i form av rese- och studiescipendier samt som projektbidrag. Ur Amelie Ersmarkers minnesfond kan sökas medel för barn och ungdomar upp till 18 år som vill ha rekreation tillsammans med sin familj, eller av ungdomar som reser själva.

Samverkan sker med följande organisationer i vilka Njurförbundet är representerad i styrelse, ledning eller råd: Insamlingsstiftelsen Njurfonden, Livet som gåva, Svenskt Njurregister, Centrum för personcentrerad vård, Socialstyrelsens råd för funktionsnedsättningsfrågor, European Kidney Patients Federation, E-hälsomyndighetens referensgrupp för patient, Läkemedelsverkets Patient- och konsumentråd. Härutöver sker samverkan med Njursjukas Nordiska Samarbetsorgan, Funktionsrätt Sverige och ABF.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2020 har förbundet bedrivit en omfattande opinionsbildande verksamhet i frågor som är väsentliga för förbundets medlemmar och njursjuka i allmänhet. Genom flera uppmärksammade debattartiklar och pressmeddelanden har förbundets viktiga frågeställningar synliggjorts. Genom bland annat Njurförbundets påverkan prioriterades transplanterade och

dialyserande samt deras hushållsnära kontakter upp till fas 2 i Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vaccinering mot covid-19.

Den rådande pandemin har på ett mycket påtagligt sätt påverkat förbundets verksamhet under 2020. Alla planerade aktiviteter med fysiska träffar tvingades ställas in från och med mitten av mars och under resten av året. Den planerade rekreationsresan för njursjuka tvingades ställas in liksom de alla aktiviteter som normalt arrangeras för barn, ungdomar och föräldrar.

Samtliga möten, såväl styrelsemöten som ordförandemöten samt möten med professionen har sedan mars genomförts som digitala möten. En stor del av kansliarbetet har sedan mitten av mars, i enlighet med påbjuden rekommendation, genomförts som hemarbete på distans. Det administrativa arbetet har därmed trots allt, kunnat genomföras på i stora stycken normalt vis.

Resultat och ställning

Verksamhetsresultatet för räkenskapsåret 2020 uppgår till ett överskott om 2 017 524 SEK.

De främsta förklaringarna till överskottet är ett större testamenterat arv att användas i förbundets verksamhet. Därtill minskade kostnader för mötesverksamheten eftersom dessa uteslutande sedan mitten av mars genomförts via den digitala applikationen Zoom, samt att huvuddelen av kansliarbetet genomförts på distans. Årets lönerrevision på arbetsmarknaden blev också påtagligt senarelagd och fick endast en marginell påverkan på lönekostnaderna för året. Härutöver har också delar av tidigare upphandlade konsulttjänster övertagits av intern personal.

Överskottet för 2020 överförs till balanserade vinstmedel. Se i övrigt de särskilda noterna i resultat- och balansräkningen.

JÄMFÖRANDE NYCKELTAL

	2020	2019	2018	2017	2016
Årsomsättning	6 059 503	4 893 287	4 648 803	8 374 152	4 813 056
Balansomslutning	9 218 048	6 670 310	6 864 601	7 159 533	3 266 262
Resultat	2 017 524	-574 966	-437 887	4 141 681	-8 466
Gåvor och bidrag	4 088 476	2 901 695	3 195 030	6 707 821	3 173 230
varav Insamlade medel från allmänheten	1 559 834	19 414	34 026	3 931 281	33 710

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL VÄRDE SEK.

Namn	Ingående balans	Utnyttjande	Ändamålsbestämt av givare	Årets resultat	Utgående balans
Balanserade vinstmedel	4 976 200			2 017 524	6 993 724
Erik Herlands minne	44 250				44 250
Alwallsfonden	67 944	-2 500			65 444
Amelie Ersmarkers fond	100 447		2 300		102 747
Personalutv. fond	201 171	-6 670			194 501
Beviljade ej utb. bidrag	10 000	-2 500			7 500
Totalt	5 400 012	-11 670	2 300	2 017 524	7 408 166

Medlemmar

Förbundet bildades 1969 och består numera av 15 regionföreningar. Dessa täcker tillsammans in hela landet. Medlemskapet registreras i regionföreningarna och medför också ett automatiskt medlemskap i riksorganisationen Njurförbundet.

Under de senaste fem åren har det varit mindre bruttoförändringar i medlemsantalet. Under 2020 kunde noteras en minskning som delvis bedöms förorsakad av coronapandemin. Antalet har annars varit relativt stabilt över åren även om det finns en stor rörlighet inom medlemskåren. Omkring 10 procent av medlemskåren skiftas ut varje år och speglar i mycket

den verklighet som njursjukdomen många gånger medför. Nästan hälften av de som lämnar förbundet avlider som en konsekvens av sin njursjukdom. Särskilt stor bedöms minskningen således vara på grund av en relativt hög överdödlighet till följd av Covid-19 som drabbat just njursjuka i olika stadier särskilt hårt.

I en jämförelse med förbundets s.k. kärnmedlemmar som befinner sig i aktiv uremivård (dialys och transplantation) har dock gapet mellan antalet presumtiva medlemmar och verkligt antal ökat något. Medlemsvärvning är därför en högt prioriterad fråga framöver.

MEDLEMSUTVECKLINGEN I SVERIGE PERIODEN 2016 - 2020

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal medlemmar	4114	4341	4 225	4 287	4 277

Information

Medlemmarna informeras bland annat på följande sätt: Förbundets tidning Njurfunk 4 ggr/år, e-nyhetsbrev till regionföreningarna, skriftliga informationsmaterial om njursjukdomar, Njurförbundets hemsida samt via frekventa inlägg på Facebook.

Anställda

Antalet anställda vid årets utgång var 5, varav 4 kvinnor och 1 man.

Framtida utveckling

Tack vare arvsmedel och överskott från 2020 och tidigare år kan förbundet framöver bedriva en utökad verksamhet. Förstärkt projekt med inriktning på medlemsrekrytering, villkor för njursjuka barn- och ungdomar samt opinionsbildande verksamhet om njursvikt är prioriterade fokusområden. Dessutom att noggrant också följa vad som händer inom transplantationsområdet i samband med förhoppningen om att en ny lagstiftning kan träda ikraft den 1 juli 2021.

Förbundet kommer även att utöka satsningen på forskning och utveckling genom ett aktivt och fortsatt stöd till administration och tjänster för Insamlingsstiftelsen Njurfonden.

Njurförbundet och dess förvaltare följer löpande händelserna i omvärlden och samhället med avseende på effekterna av coronaviruset och hur det påverkar marknadsvärdet för de finansiella tillgångarna. Den nedgång av marknadsvärdet som endast temporärt kunde noteras under mars och april 2020 förbyttes till en betydande uppgång för helåret 2020. Uppgången har också fortsatt under inledningen av år 2021.

Förvaltning

Högsta beslutande organ är förbundsstämman som äger rum vartannat år. Förbundet förvaltas av förbundsstyrelsen som utses av förbundsstämman. Förbundsstyrelsen har under året bestått av ordföranden samt åtta ledamöter. Till styrelsen har verksamhetschefen varit adjungerad liksom en representant från Barn- och föräldragruppen.

Under räkenskapsåret har förbundsstyrelsen bestått av:

Håkan Hedman, ordförande

Tina Pajunen, vice ordförande

Björn Nilsson, vice ordförande och förbundskassör

Henrik Eriksson

Ronny Ljung

Rose Marie Arnviken Litbo

Mojgan Kashi

Carina Viberg

Ann-Christine Magnusson

Förbundsstyrelsen har under året haft 10 protokollförda styrelsemöten: 11 februari, 4 mars (telemöte), 26 mars, 16 april, 15 maj, 8 juni, 14 augusti, 6 oktober, 12 november samt 10 december. Alla möten efter mitten av mars har genomförts via den digitala plattformen Zoom.

Adjungerade till förbundsstyrelsen:

Sara Norman, *verksamhetschef*

Kristina Andersson Holgersson,
Barn- och föräldragruppen

Revisorer och revisorssuppleant

Margaretha Morén, *BDO Mälardalen AB, auktoriserad revisor*

Lars Rekke, *ordinarie förtroendevald revisor*

Björn Severinsson, *suppleant*

Lars Åke Pellborn, *suppleant*

Valberedning

Malin Haglund, *sammankallande*

Eva Falck

Bengt Immelgård

Tony Karlsson

Representation i styrelsen för Insamlingsstiftelsen Njurfonden:

Håkan Hedman, *ordförande*

Lars Åke Pellborn, *sekreterare*

Björn Nilsson, *kassör*

Tina Pajunen, *ledamot*

Övrig information

Ytterligare information om förbundets verksamhet återfinns på Njurförbundets hemsida, www.njurförbundet.se, samt i en fylligare beskrivning benämnd verksamhetsberättelse.

Resultaträkning

	Not	År 2020	År 2019
Verksamhetsintäkter	1		
Medlemsavgifter		648 460	686 590
Gåvor		1 768 996	227 099
Bidrag		2 319 480	2 674 596
Nettoomsättning		264 712	353 074
Övriga intäkter		1 057 855	951 929
Summa verksamhetsintäkter		6 059 503	4 893 287
Verksamhetskostnader	2,3,4		
Ändamålskostnader		-3 917 604	-4 994 009
Administrationskostnader		-372 569	-521 597
Summa verksamhetskostnader		-4 290 173	-5 515 606
Resultat från finansiella investeringar	5		
Ränteutgifter och liknande resultatposter		238 878	19 690
Räntekostnader och liknande resultatposter		-54	0
Summa resultat från finansiella investeringar		238 824	19 690
Årets resultat efter finansiella poster		2 008 154	-602 629
Årets resultat		2 008 154	-602 629
Förändring av ändamålsbestämda medel			
Årets resultat		2 008 154	-602 629
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		11 670	31 063
Ändamålsbestämning av medel		-2 300	-3 400
Förändring av balanserat kapital		2 017 524	-574 966

Balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	0	5 732
Summa anläggningstillgångar		0	5 732
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	7	5 892 118	1 512 098
Lämnade depositioner långfristiga	8	60 021	60 021
		5 952 139	1 572 119
Summa anläggningstillgångar		5 952 139	1 577 851
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		163 291	192 843
Övriga fordringar		822 036	301 375
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	9	270 661	342 023
		1 255 988	836 241
Kortfristiga placeringar	10	0	3 421 946
Kassa och bank		2 009 922	834 272
Summa omsättningstillgångar		3 265 909	5 092 459
Summa tillgångar		9 218 048	6 670 310
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		4 976 201	5 551 166
Ändamålsbestämda medel		414 442	423 812
Årets resultat		2 017 524	-574 966
Summa eget kapital		7 408 166	5 400 012
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		89 657	85 388
Övriga skulder	11	178 099	202 819
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	12	1 542 127	982 090
Summa kortfristiga skulder		1 809 882	1 270 298
Summa eget kapital och skulder		9 218 048	6 670 310

Tilläggsupplysningar

Årsredovisningen är upprättad enligt ÅRL samt BFNAR 2012:1 (K3).

Resultaträkning

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Njurförbundet erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget annat anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i organisationens namn. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförs redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som förbundet avser stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

Bidrag

Utgörs av statsbidrag till verksamheten, landstingsbidrag till speciella kurser samt bidrag till barnverksamhet. Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som Njurförbundet fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden.

Övriga intäkter

I övriga intäkter ingår administrationsintäkter från Insamlingsstiftelsen Njurfonden samt övriga intäktskorrigeringar.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Leasing

Alla Njurförbundets leasingavtal redovisas som operationella, d.v.s. leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Verksamhetskostnader

Ändamålskostnader

Kostnader som behövs för att uppfylla Njurförbundets ändamål som personalkostnader, kostnader för kurser, konferenser och påverkansarbete som information m.m.

Administrationskostnader

Kostnader för att kunna administrera verksamheten.

Balansräkning

Fordringar

Fordringar har värderats till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan och nedskrivning.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Datorer	3 år
Inventarier	5 år

Kortfristiga placeringar

Värdepapper värderas till anskaffningsvärdet

Noter

Not 1	Verksamhetsintäkter	År 2020	År 2019
	Medlemsavgifter		
	Förbundets del av medl. avgift till Njurförbundet	648 460	686 590
	Gåvor		
	Gåvor från allmänheten	13 610	11 780
	Arv	1 546 224	7 634
	Humanfonden	209 162	207 685
	Summa gåvor	1 768 996	227 099
	Bidrag		
	Statsbidrag	1 990 279	1 903 087
	Bidrag till barn- och ungdomsverksamhet	0	463 700
	Landstingsbidrag	0	131 078
	Bidrag från Arbetsförmedlingen	300 501	176 731
	Sponsring	28 700	0
	Summa bidrag	2 319 480	2 674 596
	Nettoomsättning		
	Prenumerationer och annonsintäkter Njurfunk	257 177	251 165
	Försäljning och frakt	7 535	23 109
	Deltagaravgifter	0	78 800
	Summa	264 712	353 074
	Övriga intäkter		
	Administration Insaml.stift. Njurfonden	1 046 339	944 988
	Övrigt	11 516	6 941
	Summa	1 057 855	951 929
	Summa Verksamhetsintäkter	6 059 503	4 893 287

Not 2 Medeltalet anställda och personalkostnader och arvode till styrelse	År 2020	År 2019
Medeltal anställda har varit	4	3
Varav kvinnor	3	3
Löner, ersättningar mm		
Styrelsen löner och ersättningar	159 122	142 753
Anställda löner och ersättningar	1 847 424	1 548 161
Pensionskostnader	165 439	126 584
Sociala kostnader	495 440	586 818
Summa styrelse och anställda	2 667 425	2 404 316
Not 3 Leasing	År 2020	År 2019
Njurförbundets leasingavgifter avser främst hyra av kontorslokal		
Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till	238 016	292 381
Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:		
Inom ett år	257 556	252 084
1-5 år	1 287 780	1 260 420
Not 4 Förklaring till uppdelning av verksamhetskostnader	År 2020	År 2019
Ändamålskostnader		
Styrelse och personal enligt ovan	2 667 425	2 404 316
Medlemsavgifter	317 813	259 462
Gåvor och bidrag	5 000	10 000
Förtroendemannaorganisation	133 274	609 786
Kansliorganisation	429 406	538 907
Information	119 757	102 044
Njurfunk	220 552	192 131
Intressepolitiskt	0	1 478
Barn-, ungdoms- och familjeverksamhet	23 406	792 159
Internationell verksamhet	0	17 566
Övrigt	971	66 160
Summa ändamålskostnader	3 917 604	4 994 009
Administrationskostnader		
Administrationskostnader	372 569	521 597
Totalt administrationskostnader	372 569	521 597
Summa verksamhetskostnader	4 290 173	5 509 006

Not 5	Resultat från finansiella investeringar	År 2020	År 2019
	Ränteintäkter	489	0
	Räntekostnader	-54	0
	Resultat vid försäljning värdepapper	238 389	19 690
	Summa res. från finans. investeringar	238 824	19 690
Not 6	Inventarier	År 2020	År 2019
	Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	745 750	745 750
	Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	745 750	745 750
	Ingående ackumulerade avskrivningar	740 018	728 835
	Årets avskrivningar	5732	11 183
	Utgående ackumulerade avskrivningar	745 750	740 018
	Utgående planenligt restvärde	0	5 732
Not 7	Långfristiga värdepappersinnehav	År 2020	År 2019
	Anskaffningsvärde	4 927 191	2 007 670
	Förvärv	2 807 303	0
	Försäljning	-1 910 110	-502 425
	Utgående anskaffningsvärde	5 824 384	1 505 245
	Innehav	År 2020	År 2019
		Bokfört värde	Bokfört värde
	Depåkonto	67 734	6 853
	Värdepapper Swedbank VP Bas	5 824 384	1 505 245
	Summa	5 892 118	1 512 098
		Marknadsvärde	Marknadsvärde
	Depåkonto	67 734	6 853
	Värdepapper Swedbank VP Bas	6 436 748	1 447 023
	Summa	6 504 482	1 453 876
Not 8	Lämnade depositioner långfristiga	År 2020	År 2019
	Brf Draken 12, 3 månadshyror	60 021	60 021
	Summa	60 021	60 021

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda kostnader	År 2020	År 2019
Förutbetald hyra	0	60 021
NewsMachine	25 513	25 513
Hogia	5 094	7 686
Föreningssupport	5 843	5 750
Webmind	0	2 500
MostPhotos	0	2 494
Loopia	0	2 388
Feelgood	0	675
Ownit	0	499
	36 450	107 525
Upplupna intäkter	År 2020	År 2019
Humanfonden	209 162	207 685
Arbetsförmedlingen	25 049	24 103
Textalk	0	2 485
Föreningssupport, Bizsys Ab	0	225
	234 211	234 498
S:a förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	270 661	342 023

Not 10 Kortfristiga placeringar		Bokfört värde	Marknadsvärde
	Robur fonder	0	3 421 946
	Summa	0	3 421 946
Not 11 Övriga skulder		År 2020	År 2019
	Personalskatt	69 170	106 135
	Avräkning Sociala avgifter	63 328	67 934
	Övriga kortfristiga skulder	45 601	28 750
	Summa övriga skulder	178 099	202 819
Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		År 2020	År 2019
	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner	279 050	267 416
	Upplupna sociala avgifter	91 896	89 428
	Övriga upplupna kostnader	1 171 181	625 246
	Summa	1 542 127	982 090

Underskrifter

Stockholm den 13 april 2021

Håkan Hedman
Ordförande

Tina Pajunen

Björn Nilsson

Ronny Ljung

Henrik Eriksson

Mojgan Kashi

Rose Marie Arnviken Litbo

Carina Viberg

Ann-Christine Magnusson

Vår revisionsberättelse har avgivits den 26 april 2021

BDO Mälardalen AB

Margaretha Morén
Auktoriserad revisor

Lars Rekke
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till förbundsstämman i Njurförbundet

Org.nr. 802006-1332

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Njurförbundet för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den Förtroendevalde revisorns ansvar”.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Njurförbundet för år 2020.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige.

Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 26 april 2021

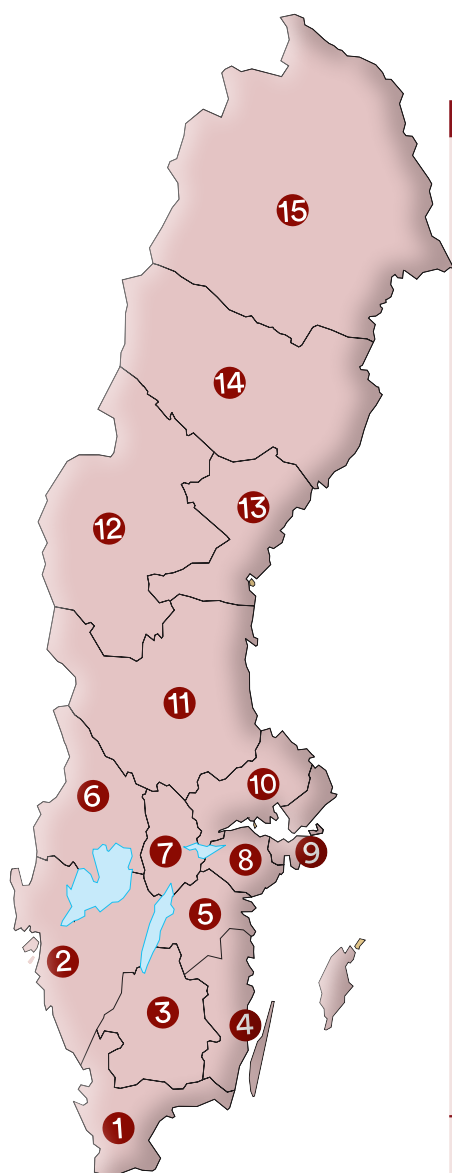
BDO Mälardalen AB
Margaretha Morén
Auktoriserad revisor

Lars Rekke
Förtroendevald revisor

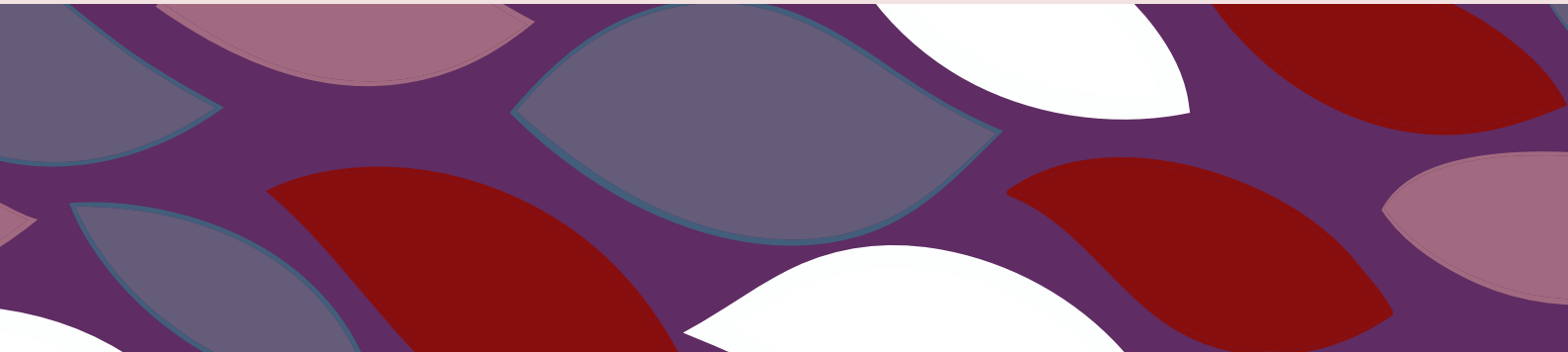
Regionföreningarnas medlemsantal

Antal medlemmar i Njurförbundets regionföreningar den 31 december 2020

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1 Njurförbundet Sydsverige	516	555	527	517	495	471
2 Njurförbundet Västsverige	811	864	837	888	869	878
3 Njurförbundet Småland	248	262	268	258	260	236
4 Njurföreningen Kalmar län	81	79	57	-	-	-
5 Njurförbundet Sydöstra Sverige	190	198	186	236	237	232
6 Njurförbundet i Värmlands län	121	134	126	119	116	118
7 Njurföreningen Örebro län	162	161	175	174	170	179
8 Njurförbundet i Sörmland	125	118	114	111	111	103
9 Njurförbundet Stockholm Gotland	684	709	730	734	773	745
10 Njurföreningen Norra Mälardalen	274	276	260	270	292	291
11 Njurförbundet Gävle-Dala	257	287	264	259	248	249
12 Njurföreningen Jämtland/Härjedalen	51	55	50	56	56	63
13 Njurföreningen i Västernorrland	229	244	251	262	265	265
14 Njurföreningen i Västerbotten	180	195	199	224	207	180
15 Njurförbundet Norrbotten	185	204	181	182	179	190
Totalt	4114	4 341	4 225	4 287	4 277	4 200

Njurförbundet

Drakenbergsgatan 6, 117 41 Stockholm
www.njurforbundet.se
Organisationsnr: 802006-1332